

Opereta v treh dejanjih

Hmeljska princesa

Radovan Gobec

Premiera

Nedelja, 4. december 2005, ob 19. uri
v Domu II. slovenskega tabora Žalec

Ponovitve

Sobota, 10. december 2005, ob 20. uri
Nedelja, 11. december 2005, ob 19. uri
Petek, 16. december 2005, ob 20. uri
Sobota, 17. december 2005, ob 20. uri

“Hmeljska princesinja je zvezdica z neba,
njen ljubek je obraz in vitek je njen stas....”

Rudi Španzel.: *Hmeljska princesa – Pozno poletje*
(alegorija literature in poezije), 1983-85,
olje na platno, 200x250 cm

Ovrednotiti glasbeno delo ustvarjalcev in poustvarjalcev in ga umestiti v hierarhiji dosežkov človekovega duha je kočljivo početje, kajti kako izmeriti nekaj tako eteričnega, subtilnega in nevidnega nematerialnega kot je glasba, zvok, ton.

In kdo je tisti, ki to zmore vsaj kolikor toliko realno?

Kljub temu želim povedati, da me ob študiju in poznavanju operet Radovana Gobca vedno znova razveseli in prijetno preseneti spoznanje, kakšen čut je imel tako za opažanje neštetihih plati življenja vsakdana, kot za prenos in pretopitev teh spoznanj in opažanj v besedo, melodijo in formo operete.

Občudujem njegov izjemen občutek za komponiranje, danes bi rekli “songov”, kot tudi dar za operetno vzdušje in dogajanje.

Polne dvorane srečnih obiskovalcev to trditev potrjujejo.

Franci Rizmal, dirigent

Radovan Gobec
Hmeljska princesa

Opereta v treh dejanjih

Predstava traja približno dve uri
in ima en odmor po prvem dejanju.

Dirigent	Franci Rizmal
Režiser	Miha Alujevič
Kostumografija in scena	Ivona Stanić
Korepetitorka	Irena Kralj
Koreografija	Ana Vovk Pezdir
Inspicent	Drago Jazbec
Šepetalka	Nada Strnad
Kreator maske	Luka Mirjam Simšič
Asistentka maske	Gabi Bojadžijevska
Luč	MG Proline, d.o.o., Celje
Vloge in izvajalci	
Pavel Koman, graščinski upravitelj	Borut Alujevič / Dušan Banko
Otilija, njegova žena	Jožica Ocvirk
Darinka, nečakinja	Andreja Zakonjšek
Branko Mirnik, vzgojitelj	Marjan Trček
Vila Zora, operna pevk	Vida Lindič
Izak, trgovec	Rok Šošter
Khon, trgovec	Dani Šlogar
Salobir, trgovec	Primož Krt
Grga, novinar	Henrik Čuvan
Šušlja, novinar	Dušan Banko
Deklica	Hana Cimperman
Služabnika	Klara Kobe, Jure Hrovat

Orkester,
sestavljen posebej
za to priložnost

1. Violina *Sonja Alatič - koncertna mojstrica,
Jerneja Jager, Nastja Cajhen,
Andraž Slakan*
2. Violina *Nina Novak, Doris Šegula,
Ajda Hribar, Veronika Zakonjšek,
Danijela Djordjević*
- Viola *Urša Dolar, Katja Žekar,
Špela Pirnat*
- Violončelo *Alijana Zakonjšek, Erian Karlovič*
- Flavta *Marta Koberski, Mojca Fideršek*
- Harmonika *Andreja Turnšek*
- Klarinet *Gašper Smissl, Mitja Ritlof*
- Kontrabas *Bojan Zakonjšek*
- Pozavna *Bogdan Železnik*
- Rož *Andrej Žgank, Tadej Kopitar*
- Tolkala *Eva Zavšek*
- Trobenta *Dejan Podbregar, Uroš Paščinski*
- Plesalke *Miša Murgelj, Benja Paulin in
Viki Hartman ali Živa Vrečko*

Operetni zbor,
sestavljen posebej
za to priložnost:

- Zborovodja *Matjaž Kač*
- Soprani *Petra Bastl, Nataša Ferant,
Sonja Lendero, Sabina Florjanc,
Alenka Stadler, Breda Veber*
- Alti *Mojca Florjančič, Andreja Jelen,
Bojana Omladič, Frida Pečnik,
Urša Resnik, Vesna Turičnik,
Nina Maček, Andreja Švab*
- Tenorji *Frenk Bela, Nande Kunst,
Miran Pajenk, Egon Vočko*
- Basi *Aljaž Bela, Branko Florjančič,
Jure Hrovat, Vid Jelen,
Anton Kač, Marjan Kukovič,
Darko Ograjenšek, Andrej Uplaznik,
Miran Maček*

Radovan Gobec

Rodil se je 1. junija 1909 v Podgradu pri Ilirski Bistrici, umrl v Ljubljani 14. aprila 1995.

Po učiteljišču v Mariboru je na ljubljanski Akademiji za glasbo študiral dirigiranje pri Danilu Švari ter kompozicijo pri Blažu Arničju in Lucijanu Mariji Škerjancu.

V tridesetih letih je učiteljeval v Grižah.

V letih 1946–1957 je vodil Akademski pevski zbor Tone Tomšič, od leta 1953 tudi Partizanski invalidski pevski zbor. Poučeval je glasbo na gimnaziji in na zborovski šoli. Pedagoško delo je zaključil kot profesor na Pedagoški akademiji v Ljubljani leta 1972.

Bil je eden najznačilnejših predstavnikov množične pesmi, zborov, kantat in operet.

Hkrati je bil pobudnik, zagovornik in organizator široko zasnovanega, zlasti zborovskega in kulturno-prosvetnega delovanja.

V stilnem pogledu je bil poznoromantični realist.

V njegovem opusu so še posebej značilne operete (Hmeljska princesa, Planinska roža in Kresniček); zbori (Bohor je vstal, Pesem o svobodi ...); kantate (Pesem dela, Dobro srečo, domovina, Poslednja rožica ...); orkestralna dela (Slovenska suita, Mladinska simfonija ...) in edina opera (Kri v plamenih).

Opereta Hmeljska princesa, ki jo je napisal leta 1930, je bila prvič uprizorjena v Žalcu leta 1933.

Hmeljska princesa

Prvo dejanje

Grajska hči Danica sanja o tem, da bi postala operna pevka, kot je Vila Zora, ki jo "skrito" pred očmi javnosti, še zlasti svoje žene Otilije, občuduje tudi Daničin oče graščak Pavel Koman.

V graščini bivata tudi mladi vzgojitelj Branko, ki poučuje Danico, in graščakova nečakinja Darinka, ki bo pravkar slavila dvajseti rojstni dan. Stric in teta ji pripravljata zabavo, na katero bodo povabili tudi slavno operno pevko. Branko prosi gospoda Komna, naj mu pri Vili Zori priporoči njegovo opereto, kar graščak zavrne, saj bi lahko on sam postal ženi sumljiv.

Graščak je na zabavo povabil tri trgovce s hmeljem, ki bodo Darinki predstavljeni kot njeni snubci. Branko se temu upira in opozarja graščaka, da so trgovci s hmeljem prevaranti, ki samo dobro živijo od dela kmečkih rok, in da se za Darinko zanimajo samo zaradi njenega denarja. Darinkin pokojni oče je bil najbogatejši hmeljar v Savinjski dolini in je svoji hčeri, "hmeljski princezinji", zapustil milijonsko premoženje, s katerim bo smela razpolagati šele po poroki. Branko je vanjo zaljubljen, tudi Darinka okuša prve znake prebujajoče se ljubezni.

Drugo dejanje

Darinka in Branko si odkritosrčno zaupata medsebojno ljubezen. Medtem pa se trgovci s hmeljem razgledujejo po posestvu in kujejo načrte, prepričani, da bodo z Daničinim premoženjem še povečali svoje, saj je denar vladar sveta in ljubezni.

Graščakinja Otilija očita svojemu možu nezvestobo, saj je ugotovila, da je pevki podaril imenitno ogrlico, ki jo je ona sama občudovala in upala, da bo umetnina krasila njen vrat. V svoj zagovor se gospod soprog zlaže, da je v Vilo Zoro zaljubljen mladi Branko, kar pa sliši Darinka, ki se neopažena pojavi v ozadju in takoj nato užaljena izgine. Graščak spletkari naprej. Pokliče Branka in mu

predlaga, da bo opereta izvajana pod enim pogojem: Vila Zora mora misliti, da je skladatelj graščak Koman, na premieri pa bo izdal ime pravega avtorja. Branko zaupa graščaku in se zahvaljuje sreči, ki ga ni zapustila. A tedaj pride hudo užaljena Darinka, mu očita nezvestobo in ga nesrečnega zapusti. Branku ni jasno čisto nič več. Komaj se pokaže jutro, že je tu večer. Koman sporoči Branku, da bodo opereto igrali, a Branko si je premislil, saj tista, ki ji je bila namenjena, ni vredna njegovega truda. Po moškem prepiru, ki se iz izsiljevanja prevesi v dogovor, prideta novinarja. Na vprašanje o vsebini operete reši zadrego Branko, ki pravi, da vsebino pozna, ker je delo večkrat prebral: "Trije premožni hmeljski prekuščevalci snubijo bogato hmeljsko princeso, ki ljubi revnega skladatelja in učitelja. Pohlep po denarju jo preslepi, da zapusti izvoljenca in se začne odločati za premožne snubce. Tem pa ni prav nič za princeso, zanima jih le njen denar. Ob nenadnem sporočilu, da je cena hmelju padla in so ostale le prazne vreče nekdanjih milijonov, se pokaže pravi značaj snubcev, ki princeso hitro zapustijo." Užaljeni so snubci, užaljena odide Darinka, le Branko odide mirno, ker misli, da je Darinko res prevzel pohlep po denarju.

Tretje dejanje

Prihaja trenutek resnice. Darinka bo razglasila, koga vzame za moža. Ves praznično napravljen dvorec je v napetem pričakovanju. Ko Darinka ravno vstane, da bi razglasila svojo odločitev, pridirja poštar z novico, da je zaradi ameriškega pridelka cena hmelju "drastično" padla. Trgovci s hmeljem se drug za drugim nekavalirsko poberejo. Sledi melodrama. Branko okajen razmetava kupe denarja, Darinka naredi nekaj hrepenečih korakov proti njemu, ko ji Branko trpeče pove, da je prepozno, in omeni Vilo Zoro. Tedaj se oglasi presenečeni Komen in se izda, da je bil "on tam zraven". Stavek, ki je graščaku ušel, pomaga, da pride resnica na dan. Izda pa jo graščak sam, pripravljen prevzeti odgovornost za svoja dejanja nase. Prižna, da je on kupil Vilo Zoro ogrlico, pove, da je opereta Brankovo delo in da si je tudi brzozjavko izmislil. Trgovci so res pokazali svoj pravi značaj, ljubezenska zgodba pa se je srečno končala. Vse je "Tip-top!"

Producent operete *Zavod za kulturo, šport in turizem Žalec*
Aškerčeva 9a, 3310 Žalec
Tel.: 03 712 12 50
E-pošta: zkst.zalec@siol.net
www.zavod-kstz.si

Zanj *Tanja Razboršek Rehar*

Oblikovanje *Ag3 d.o.o.*
www.ag3.si

Tisk *Birografika Bori d.o.o.*
Ljubljana

Izvedbo projekta
so omogočili

Občina Žalec
Šarlah strojne inštalacije Žalec
Banka Celje
Juteks Žalec
Sico Šempeter
Era Velenje
Ivanc Elektroinstalacije Žalec
Hotel Žalec
Arka Žalec
STV Žalec
Agrina Informatika Žalec
Klub socialnih demokratov Žalec
Kana Žalec
Matjaž Petrovč
Pluton Šempeter
Sipro Žalec
Dobnik čokoladni atelje Griže
in nekateri donatorji

december 2005